

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ «ЛЬВІВСЬКИЙ
ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

Кафедра освітньої політики

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
КЕРІВНИКІВ ТА ЇХ ЗАСТУПНИКІВ, ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
АКТИВІЗАЦІЯ РОЛІ БАТЬКІВ ТА УЧНІВСТВА У СПІВПРАЦІ ЗІ ШКОЛОЮ**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри освітньої політики
(протокол № 8 від 15.09.2025 р.)

Завідувач кафедри

Галина ЛОЇК

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою
(протокол №6 від 2.10.2025р.)

Голова ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Активізація ролі батьків та учнівства у співпраці зі школою

Розробники: завідувачка кафедри освітньої політики, канд. пед. наук Лоїк Г.Б., старша викладачка кафедри освітньої політики Сливка Є.М.

Мета: надати педагогам знання, вміння та інструменти активізації ролі батьків та учнів у співпраці зі школою, визначення потреб та можливостей впливу на освітньо-виховний процес.

Напрямок навчання: розвиток професійних компетентностей у відповідності до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» та «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти».

Форма навчання: інституційна: очно-дистанційна

Вид: навчання за програмою підвищення кваліфікації, у тому числі участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо

Обсяг у годинах: 15 год.

Обсяг в кредитах: 0,5 кредиту ЄКТС

Місце проведення: КЗ ЛОР "ЛОППО"

Короткий зміст: курс спрямований на розширення розуміння вчителів, адміністрації закладів освіти та інших зацікавлених сторін щодо ключової ролі батьків та учнів у створенні ефективного та сприятливого освітнього середовища. Курс досліджує сучасні підходи та практичні інструменти для налагодження дієвої співпраці, зміцненню взаєморозуміння та формуванню відповідальної шкільної спільноти. Учасники курсу ознайомляться з психолого-педагогічними засадами партнерства, ефективними стратегіями комунікації, методами залучення батьків до освітнього процесу та способами активізації учнівства.

Очікувані результати:

у результаті навчання на курсі слухач(ка):

- визначає оптимальний рівень залучення інших до процесу прийняття рішень та забезпечує його (A2.6.U2)
- уміє добирати та використовувати сучасні форми та методи комунікації, співпраці та взаємодії (B1.3)

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат.

У випадку, якщо пропущено понад 50% навчального часу, передбаченого програмою підвищення кваліфікації, документ про підвищення кваліфікації не видається.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ІНТЕГРАЦІЙНО-МОТИВАЦІЙНЕ ЗАНЯТТЯ – (практичне, 1 година)

План практичного заняття:

- Знайомство учасників та обмін досвідом
- Діагностика рівня готовності до співпраці
- Створення карти очікувань від курсу

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ СПІВПРАЦІ ТА СФЕРИ ВПЛИВУ

Час за робочою програмою – 4 год.

Тема 1. Що ми отримаємо завдяки співпраці з батьками. Сфери впливу батьків та учнів (практичне, 2 години)

План практичного заняття.

1. Переваги співпраці:

- Як співпраця з батьками впливає на академічні досягнення учнів?
- Які психологічні переваги отримують діти від узгодженої взаємодії школи та сім'ї?
- Як партнерство знижує конфліктність та підвищує довіру?

2. Сфери впливу батьків:

- Домашнє навчальне середовище: як його оптимізувати?
- Мотивація дитини до навчання: роль батьківської підтримки
- Виховання цінностей та життєвих навичок
- Участь у позакласних заходах та шкільних проєктах

3. Сфери впливу учнів:

- Учнівське самоврядування: можливості та межі
- Участь у прийнятті рішень, що стосуються навчального процесу
- Ініціювання та реалізація власних проєктів
- Взаємодопомога та наставництво

4. Розмежування відповідальності:

- Що залишається прерогативою педагогів?
- За що відповідають батьки?
- Які рішення можуть приймати учні самостійно?

Практичні активності:

- Створення карти сфер впливу для конкретного класу
- Аналіз кейсів успішної співпраці
- Робота в групах з розробки правил взаємодії

Тема 2. Як учитель/директор можуть допомогти батькам та учням стати активними учасниками освітнього процесу (практичне, 2 години)

План практичного заняття.

1. Стратегії залучення батьків:

- Як подолати батьківську пасивність та байдужість?
- Які форми взаємодії найбільш ефективні для різних типів батьків?
- Як адаптувати комунікацію до потреб сучасних батьків?
- Роль цифрових технологій у взаємодії з батьками

2. Методи активізації учнів:

- Створення можливостей для учнівської ініціативи
- Розвиток лідерських якостей учнів
- Залучення до планування навчальних заходів
- Формування культури зворотного зв'язку

3. Комунікативні техніки:

- Активне слухання: як чути потреби батьків та учнів?
- Ненасильницька комунікація у складних ситуаціях
- Проведення ефективних батьківських зборів
- Індивідуальні консультації: структура та підходи

4. Подолання бар'єрів:

- Страхи та упередження батьків щодо школи
- Мовні та культурні бар'єри
- Різниця в освітніх цінностях
- Нестача часу у батьків

Практичні активності:

- Рольові ігри з різними типами батьків
- Розробка плану залучення пасивних батьків
- Проектування учнівських ініціатив
- Моделювання складних розмов

МОДУЛЬ 2. ПРОБЛЕМИ ТА ПОТРЕБИ ШКОЛИ

Час за робочою програмою – 5 год.

Тема 3. Як визначити потреби та проблеми школи/класу/учнів/батьків
(практичне, 2 години)

План практичного заняття:

1. Методи діагностики потреб:

- Опитування та анкетування: як створити ефективні інструменти?
- Фокус-групи з батьками та учнями
- Спостереження та аналіз поведінкових патернів
- Аналіз статистичних даних (успішність, відвідуваність, тощо)

2. Рівні діагностики:

- Індивідуальний рівень: потреби конкретної дитини та її сім'ї
- Класний рівень: динаміка групи, колективні виклики
- Шкільний рівень: системні проблеми та можливості

3. Категоризація проблем:

- Академічні проблеми: відставання, мотивація, методики
- Соціально-емоційні потреби: адаптація, стосунки, самооцінка
- Організаційні питання: розклад, ресурси, комунікація
- Виховні аспекти: цінності, поведінка, відповідальність

4. Інструменти аналізу:

- SWOT-аналіз освітнього середовища
- Матриця пріоритетності проблем
- Карта стейкхолдерів та їх інтересів

Практичні активності:

- Створення діагностичних інструментів для свого класу/школи
- Проведення міні-дослідження потреб учасників курсу
- Аналіз кейсів з реальних шкільних ситуацій
- Розробка плану діагностики на навчальний рік

Тема 4. Прийняття спільних рішень (практичне, 3 години)

План практичного заняття:

1. Принципи партисипативного управління:

- Коли доцільно залучати батьків та учнів до прийняття рішень?
- Рівні участі: інформування, консультації, співпраця, делегування
- Баланс між професійною компетентністю педагога та демократичністю

2. Технології колективного прийняття рішень:

- Консенсус vs. більшість: коли що використовувати?
- Метод "світового кафе" для обговорення складних питань
- Техніка модерації групових дискусій
- Онлайн-інструменти для збору думок та голосування

3. Структура процесу прийняття рішень:

- Постановка проблеми та визначення критеріїв
- Генерація альтернативних рішень
- Оцінка варіантів з різних позицій
- Вибір оптимального рішення та планування реалізації

4. Управління конфліктами інтересів:

- Виявлення та врегулювання протиріч між різними групами
- Пошук компромісів та win-win рішень
- Робота з опором змінам
- Забезпечення підтримки прийнятих рішень

Практичні активності:

- Моделювання ситуації прийняття спільного рішення
- Розробка алгоритму залучення батьків до вирішення шкільних питань
- Практикум з медіації конфліктних ситуацій
- Створення регламенту роботи батьківського комітету/учнівської ради

САМОСТІЙНА РОБОТА - 3 години

Завдання :

1. **Аналітичне завдання:** Проаналізувати конкретну ситуацію з власної практики через призму отриманих знань
2. **Проектне завдання:** Розробити план дій щодо активізації співпраці з батьками/учнями у своєму класі/школі
3. **Рефлексивне завдання:** Оцінити власні компетентності та визначити напрями подальшого розвитку

РЕФЛЕКСІЯ - 2 години

Питання для рефлексії:

1. Які найважливіші інсайти я отримав/ла під час курсу?
2. Що я почну робити по-іншому у своїй професійній діяльності?
3. Які виклики я передбачаю при впровадженні нових підходів?
4. Яка підтримка мені потрібна для успішної реалізації планів?
5. Як я буду оцінювати ефективність співпраці з батьками та учнями?

ІІІ. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви теми	Усього	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Організаційно-мотиваційне заняття	1		1	
Модуль 1. Основи співпраці та сфери впливу.	4		4	
Тема 1. Що ми отримаємо завдяки співпраці з батьками. Сфери впливу батьків та учнів.			2	
Тема 2. Як учителі/директор можуть допомогти батькам та учням стати активними учасниками освітнього процесу			2	
Модуль 2. Проблеми та потреби школи	5		5	
Тема 3. Як визначити потреби та проблеми школи/класу/учнів/батьків			2	
Тема 4. Прийняття спільних рішень			3	
Самостійна робота	3			3
Рефлексія	2		2	
Всього:	15		12	3